

Αρείου Πάγου 1914/2008 (Α, ΠΟΙΝΙΚΕΣ)

Πηγή:

http://www.areiospagos.gr/nomologia/apofaseis_DISPLAY.asp?cd=RKkA5B7U5asbqCXEH6ZJh9qcqtFcGW&apof=1914_2008

Θέμα

Ακυρότητα απόλυτη, Νόμου εφαρμογή και ερμηνεία, Ανθρωποκτονία από αμέλεια.

Περίληψη:

Ανθρωποκτονία από αμέλεια κατηγορουμένου - επιβλέπωντος μηχανικού. Δεν παραβιάστηκε ο νόμος ούτε ευθέως ούτε εκ πλαγίου. Απορρίπτει δεύτερο λόγο αναιρέσεως για απόλυτη ακυρότητα και ως προς τα δύο σκέλη του.

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Αθανάσιο Πολυζωγόπουλο, Προεδρεύοντα Αρεοπαγίτη, ως αρχαιότερο μέλος της συνθέσεως, Δήμητρα Παπαντωνοπούλου, Βιολέττα Κυτέα, Βαρβάρα Κριτσιωτάκη και Ελευθέριο Μάλλιο-Εισηγητή, Αρεοπαγίτες.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 22 Ιουλίου 2008, με την παρουσία του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Μιλτιάδη Ανδρειωτέλλη (γιατί κωλύεται ο Εισαγγελέας) και της Γραμματέως Πελαγίας Λόζιου, για να δικάσει την αίτηση της αναιρεσείουσας-κατηγορουμένης Χ1, που εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Αλέξανδρο Στρίμπερη, για αναίρεση της 6750/2007 αποφάσεως του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών. Το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, με την ως άνω απόφασή του διέταξε όσα λεπτομερώς αναφέρονται σ' αυτή, και η αναιρεσείουσα-κατηγορουμένη, ζητεί την αναίρεση αυτής, για τους λόγους που αναφέρονται στην από 4 Ιουνίου 2008 αίτησή της αναιρέσεως, η οποία καταχωρίστηκε στο οικείο πινάκιο με τον αριθμό 1126/2008.

Αφού άκουσε Τον πληρεξούσιο δικηγόρο της αναιρεσείουσας-κατηγορουμένης, που ζήτησε όσα αναφέρονται στα σχετικά πρακτικά και Τον Αντεισαγγελέα, που πρότεινε να απορριφθεί η προκειμένη αίτηση αναίρεσης.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κατά το άρθρο 302 παρ. 1 του ΠΚ, όποιος επιφέρει από αμέλεια το θάνατο άλλου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Από το συνδυασμό της διάταξης αυτής με εκείνη του άρθρου 28 του ΠΚ, κατά την οποία από αμέλεια πράττει όποιος, από έλλειψη της προσοχής, την οποία όφειλε κατά τις περιστάσεις και μπορούσε να καταβάλλει, είτε δεν προέβλεψε το αξιόποينو αποτέλεσμα, που προκάλεσε η πράξη του, είτε το προέβλεψε ως δυνατό, πίστεψε

όμως ότι δεν θα επερχόταν, προκύπτει ότι, για τη θεμελίωση της ανθρωποκτονίας από αμέλεια, απαιτείται να διαπιστωθεί, αφενός ότι ο δράστης δεν κατέβαλε την απαιτούμενη, κατά αντικειμενική κρίση προσοχή, την οποία οφείλει να καταβάλει κάθε μέτρια συνेतός και ευσυνειδήτος άνθρωπος, κάτω από τις ίδιες πραγματικές καταστάσεις, με βάση τους νομικούς κανόνες, τις συνήθειες που επικρατούν στις συναλλαγές, την κοινή πείρα, τη λογική και τη συνηθισμένη πορεία των πραγμάτων και αφετέρου, ότι είχε τη δυνατότητα να προβλέψει και αποφύγει το αξιόποιο αποτέλεσμα, το οποίο πρέπει να τελεί σε αντικειμενικό αιτιώδη σύνδεσμο με την πράξη ή την παράλειψη. Η παράλειψη ως έννοια, ενυπάρχει σε κάθε είδος αμέλειας, εφόσον το ένα σκέλος της ευθύνης συνίσταται, στην μη καταβολή της προσοχής, δηλαδή σε παράλειψη. Όταν όμως η αμέλεια δεν συνίσταται σε ορισμένη παράλειψη, αλλά σε σύνολο συμπεριφοράς που προηγήθηκε του αποτελέσματος, τότε για τη θεμελίωση της ανθρωποκτονίας από αμέλεια, ως εγκλήματος που τελείται με παράλειψη, απαιτείται η συνδρομή και των όρων του άρθρου 15 του ΠΚ, κατά το οποίο, όπου ο νόμος, για την ύπαρξη αξιόποινης πράξης, απαιτεί να έχει επέλθει ορισμένο αποτέλεσμα, η μη αποτροπή του, τιμωρείται όπως η πρόκλησή του με ενέργεια, αν ο υπαίτιος της παράλειψης, είχε ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να παρεμποδίσει την επέλευση του αποτελέσματος. Από την τελευταία διάταξη συνάγεται ότι αναγκαία προϋπόθεση της εφαρμογής της, είναι η ύπαρξη ιδιαίτερης (δηλαδή ειδικής και όχι γενικής) υποχρέωσης του υπαιτίου προς ενέργεια, που τείνει στην παρεμπόδιση του αποτελέσματος, για την επέλευση του οποίου ο νόμος απειλεί ορισμένη ποινή. Η υποχρέωση αυτή μπορεί να πηγάζει από ρητή διάταξη νόμου ή από σύμπλεγμα νομικών καθηκόντων που συνδέονται με ορισμένη έννομη σχέση του υπόχρεου ή από σύμβαση ή από ορισμένη συμπεριφορά του υπαιτίου, από την οποία δημιουργήθηκε ο κίνδυνος επέλευσης του εγκληματικού αποτελέσματος. Σ' αυτή την περίπτωση, πρέπει στην αιτιολογία να αναφέρεται και η συνδρομή αυτής της υποχρέωσης και να προσδιορίζεται ο επιτακτικός κανόνας δικαίου, από τον οποίο πηγάζει. Περαιτέρω, στα άρθρα 2 έως 15 του ΠΔ 778/1980 "μέτρα ασφάλειας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών", προβλέπεται, στα πλαίσια λήψης μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών, η χρήση ικριωμάτων (σταθερών, κινητών, μεταλλικών, ξύλινων κλπ) και ο τρόπος κατασκευής και τοποθέτησής τους στην ανεγειρόμενη οικοδομή, ενώ στο άρθρο 17 παρ. 1 ορίζεται ότι τα πέρατα των ξυλοτύπων και πλακών πρέπει να εξασφαλίζονται με ανθεκτικά προσωρινά κιγκλιδώματα και θωράκια ή με δίκτυα, να ελέγχονται περιοδικά ως προς την αντοχή τους και να αποξηλώνονται μετά το πέρας των εργασιών, κατά δε τη διάταξη του άρθρου 21 παρ. 3 του ίδιου ΠΔ, άπαντα τα ικριώματα επιθεωρούνται υπό του επιβλέποντος μηχανικού? α) προ της εγκαταστάσεως εκάστου συνεργείου και β) άπαξ της εβδομάδας. Εξάλλου, στο άρθρο 7 του Ν. 1396/1983 "μέτρα ασφαλείας σε οικοδομές και σε ιδιωτικά έργα" προβλέπονται οι υποχρεώσεις του επιβλέποντος μηχανικού, μεταξύ των οποίων είναι και η επίβλεψη της εφαρμογής της μελέτης μέτρων ασφαλείας που αναφέρεται στο άρθρο 6 του νόμου αυτού και να δίνει τις σχετικές οδηγίες. Από τις διατάξεις αυτές, οι οποίες προβλέπουν ειδικώς και τις

υποχρεώσεις του επιβλέποντος μηχανικού οικοδομικού έργου, αναφορικά με τα μέτρα ασφαλείας, συνάγεται ότι οι υποχρεώσεις αυτές συνίστανται στην επίβλεψη της εφαρμογής της μελέτης μέτρων ασφαλείας και εξειδικεύονται περαιτέρω στην επιθεώρηση των ικριωμάτων πριν από την εγκατάσταση κάθε συνεργείου στην ανεγειρόμενη οικοδομή και στη συνέχεια περιοδικά μία φορά την εβδομάδα. Περαιτέρω, η καταδικαστική απόφαση έχει την ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία που απαιτείται κατά τα άρθρα 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠοινΔ, η έλλειψη της οποίας ιδρύει τον από το άρθρο 510 παρ.1 στοιχ. Δ' ΚΠοινΔ λόγο αναιρέσεως, όταν σ' αυτήν περιέχονται με σαφήνεια, πληρότητα και χωρίς αντιφάσεις ή λογικά κενά τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν από τη διαδικασία στο ακροατήριο σχετικά με τα υποκειμενικά και αντικειμενικά στοιχεία του εγκλήματος, οι αποδείξεις επί των οποίων θεμελιώνονται τα περιστατικά αυτά, καθώς και οι σκέψεις με τις οποίες το δικαστήριο υπήγαγε τα αποδειχθέντα περιστατικά στην εφαρμοσθείσα ποινική διάταξη. Για την ύπαρξη τέτοιας αιτιολογίας είναι παραδεκτή η αλληλοσυμπλήρωση του αιτιολογικού με το διατακτικό, που αποτελούν ενιαίο σύνολο, και σε σχέση με τα αποδεικτικά μέσα πρέπει να προκύπτει με βεβαιότητα ότι έχουν ληφθεί υπόψη όλα στο σύνολό τους και όχι ορισμένα μόνο από αυτά. Για τη βεβαιότητα δε αυτή αρκεί να μνημονεύονται όλα, έστω κατά το είδος τους (μάρτυρες, έγγραφα κλπ), χωρίς ανάγκη ειδικότερης αναφοράς τους και μνείας του τι προέκυψε χωριστά από καθένα από αυτά, ενώ το γεγονός ότι εξαίρονται ορισμένα αποδεικτικά μέσα δεν υποδηλώνει ότι δεν λήφθηκαν υπόψη τα άλλα. Δεν αποτελούν όμως λόγους αναιρέσεως η εσφαλμένη εκτίμηση εγγράφων, η εσφαλμένη αξιολόγηση των καταθέσεων των μαρτύρων, η παράλειψη αναφοράς και αξιολογήσεως κάθε αποδεικτικού στοιχείου χωριστά και η παράλειψη της μεταξύ τους αξιολογικής συσχέτισεως των αποδεικτικών στοιχείων, καθόσον στις περιπτώσεις αυτές πλήττεται η αναιρετικώς ανέλεγκτη κρίση του Δικαστηρίου της ουσίας. Περαιτέρω, εσφαλμένη ερμηνεία ουσιαστικής ποινικής διάταξης υπάρχει, όταν ο δικαστής αποδίδει σ' αυτήν διαφορετική έννοια από εκείνη που πράγματι έχει, εσφαλμένη δε εφαρμογή, όταν ο δικαστής δεν υπήγαγε σωστά τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία δέχθηκε, στη διάταξη που εφαρμόστηκε. Περίπτωση δε εσφαλμένης εφαρμογής ουσιαστικής ποινικής διάταξης, που συνιστά λόγο αναιρέσεως, κατ' άρθρο 510 παρ. 1 στοιχείο Ε ΚΠοινΔ, υπάρχει και όταν η παραβίαση λαμβάνει χώρα εκ πλαγίου, γιατί δεν αναφέρονται στην απόφαση με σαφήνεια, πληρότητα και συγκεκριμένο τρόπο τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν κατά την κρίση του Δικαστηρίου ή κατά την έκθεση αυτών υπάρχει αντίφαση, είτε στην ίδια αιτιολογία, είτε μεταξύ της αιτιολογίας και του διατακτικού της απόφασης, ώστε να μην είναι εφικτός ο έλεγχος από τον Άρειο Πάγο, για την ορθή εφαρμογή του νόμου. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από το σκεπτικό της προσβαλλόμενης αποφάσεως, σε συνδυασμό με το διατακτικό της, τα οποία, ως αποτελούντα ενιαίο σύνολο αλληλοσυμπληρώνονται, το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, που την εξέδωσε, δέχτηκε, κατά την αναιρετικά ανέλεγκτη κρίση του, ότι, από τα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία κατ' είδος

προσδιορίζει, αποδείχθηκαν, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: "Η Γ1, ως ιδιοκτήτρια της επί της στην Άνω Γλυφάδα οικοδομής ανέθεσε στο γραφείο του Ζ1 την έκδοση οικοδομικής άδειας για την προσθήκη δύο ορόφων και δώματος επί της άνω οικοδομής, καθώς και την επίβλεψη εκτελέσεως του έργου. Ο Ζ1 είχε τεχνικό γραφείο και ανέλαμβανε τη μελέτη σχεδίων και κτιρίων, καθώς και την επίβλεψη ανεγέρσεως αυτών, πλην όμως δεν είχε τα προσόντα του μηχανικού ή αρχιτέκτονος μηχανικού και το δικαίωμα των σχετικών υπογραφών. Για το λόγο αυτό πρότεινε στην κατηγορουμένη αρχιτέκτονα μηχανικό να συνεργαστούν για το έργο της Γ1, που είχε αναλάβει. Η κατηγορουμένη συμφώνησε και έτσι ο Ζ1, χρησιμοποιώντας το δικαίωμα της υπογραφής της, προχώρησε στην έκδοση της υπ' αριθμ. άδειας οικοδομής, με την ίδια να έχει, κατά την άδεια, τη γενική επίβλεψη του έργου. Με το από ιδιωτικό συμφωνητικό, τα καθήκοντα του εργολάβου είχαν ανατεθεί από την ιδιοκτήτρια στο Β1, ο οποίος ήταν υποχρεωμένος έναντι αυτής να λαμβάνει όλα τα προβλεπόμενα από τους κανονισμούς μέτρα ασφαλείας, ενώ τη γενική επίβλεψη είχε, κατά τα ανωτέρω, η κατηγορουμένη. Λόγω της ιδιότητός της ως επιβλέπουσας μηχανικού είχε υποχρέωση να υποδείξει στην ιδιοκτήτρια τα ενδεικνυόμενα μέτρα ασφαλείας και ειδικότερα την τοποθέτηση και χρήση ικριωμάτων (σταθερών, κινητών, μεταλλικών, ξύλινων κλπ) κατά τα άρθρα 2-15 του ΠΔ 778/1980 περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών και να επιθεωρεί τα ικριώματα αυτά κατά το άρθρο 21 παρ. 3 του ΠΔ, οι δε κλίμακες να εξασφαλιζόταν με ανθεκτικό ξύλινο ή μεταλλικό κιγκλίδωμα με χειρολλισθήρα σε ύψος ενός μέτρου από τη γραμμή αναβάσεως και ράβδο μεσοδιαστήματος σε ύψος μισού μέτρου από αυτής και θωράκιο ύψους δεκαπέντε εκατοστών. Εξάλλου, με το άρθρο 7 του Ν.1396/1983, υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα προβλέπονται οι υποχρεώσεις του επιβλέποντος μηχανικού μεταξύ των οποίων είναι και η επίβλεψη της εφαρμογής της μελέτης μέτρων ασφαλείας που αναφέρεται στο άρθρο 6 του νόμου αυτού και να δίνει τις σχετικές οδηγίες. Από τις διατάξεις αυτές, οι οποίες προβλέπουν ειδικώς και τις υποχρεώσεις του επιβλέποντος μηχανικού οικοδομικού έργου αναφορικά με τα μέτρα ασφαλείας, συνάγεται ότι οι υποχρεώσεις αυτές συνίστανται στην επίβλεψη της εφαρμογής της μελέτης μέτρων ασφαλείας και εξειδικεύονται περαιτέρω στην επιθεώρηση των ικριωμάτων πριν από την εγκατάσταση κάθε συνεργείου στην ανεγειρόμενη οικοδομή και στη συνέχεια περιοδικά μία φορά την εβδομάδα. Η κατηγορουμένη επιβλέπουσα μηχανικός, παρά τις ανωτέρω υποχρεώσεις της, εμπιστεύθηκε τον Ζ1, έθεσε μόνο την υπογραφή της στα σχετικά έγγραφα, όπου απαιτείτο και δεν επισκέφτηκε ποτέ την οικοδομή, όπως και η ίδια χαρακτηριστικά ανέφερε στην απολογία της, ότι δεν είχε ιδέα για την οικοδομή, ούτε πότε άρχισε, ούτε πότε τελείωσε. Έτσι, από έλλειψη της προσοχής που όφειλε και μπορούσε στη συγκεκριμένη περίπτωση να καταβάλει, ήτοι από αμέλειά της, παρέλειψε τις ως άνω υποχρεώσεις της, που απέρρεαν από τις προαναφερόμενες διατάξεις, με αποτέλεσμα, όταν στις 7-8-2000 ο σύζυγος της ιδιοκτήτριας Β1 κατέβαινε τις σκάλες του τρίτου ορόφου προς το δεύτερο να πέσει και να υποστεί

βαρύτατες κακώσεις αυχένος, αριστερού κάτω άκρου και πυέλου, εκ των οποίων, ως μόνης ενεργού αιτίας, επήλθε ο θάνατός του. Σύμφωνα με τα άνω αποδειχθέντα περιστατικά η κατηγορουμένη, από αμέλειά της, δεν προέβλεψε το άνω αξιόποιο αποτέλεσμα, δηλαδή τον θάνατο του Β1, ο οποίος προήλθε από την προπεριγραφόμενη αμελή συμπεριφορά της. Επομένως, πρέπει να κηρυχθεί ένοχος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια του Β1, όπως κατηγορείται". Με βάση τις παραδοχές αυτές το πιο πάνω Δικαστήριο κήρυξε ένοχη την κατηγορουμένη ανθρωποκτονίας από αμέλεια, κατά τα οριζόμενα στο διατακτικό του, και της επέβαλε ποινή φυλακίσεως δώδεκα (12) μηνών, η οποία ανεστάλη επί τριετία. Με τις παραδοχές του αυτές το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, διέλαβε στην προσβαλλόμενη απόφασή του την κατά τα ανωτέρω επιβαλλόμενη ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, μετά από εκτίμηση και αξιολόγηση όλων των αναφερόμενων σ' αυτήν αποδεικτικών μέσων, τα οποία κατά κατηγορία εξειδικεύει, χωρίς να προσαπαιτείται αναλυτική παράθεσή τους και μνεία του τι προκύπτει από το καθένα χωριστά και ειδικότερα η αναφορά της αξιολόγησης εκάστου και της συσχέτισης των αποδεικτικών μέσων μεταξύ τους και ο προσδιορισμός της αποδεικτικής βαρύτητας εκάστου, αφού εκθέτει σε αυτήν με σαφήνεια, πληρότητα και χωρίς αντιφάσεις τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία αποδείχτηκαν από την ακροαματική διαδικασία και συγκροτούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση της αξιόποινης πράξης, όπως γι' αυτήν καταδικάστηκε η αναιρεσείουσα, καθώς επίσης και τους συλλογισμούς με βάση τους οποίους έκανε την υπαγωγή τους στις ουσιαστικές ποινικές διατάξεις των άρθρων 15, 28 και 302 παρ. 1ΓΚ, όπως και στις λοιπές διατάξεις που αναφέρονται παραπάνω, τις οποίες ορθά ερμήνευσε και δεν τις παραβίασε ευθέως, αλλ' ούτε και εκ πλαγίου, με ασαφείς ή ελλιπείς ή αντιφατικές παραδοχές ή διατάξεις ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο. Ειδικότερα, το σκεπτικό της προσβαλλόμενης αποφάσεως δεν αποτελεί πιστή αντιγραφή του διατακτικού και έχει την απαιτούμενη από το Σύνταγμα και το νόμο επιβαλλόμενη αιτιολογία. Η απόφαση προσδιορίζει τους επιτακτικούς κανόνες δικαίου, ήτοι τις διατάξεις του ΠΔ 778/1980 και του Ν. 1396/1983 από τους οποίους πηγάζει η ιδιαίτερη υποχρέωση της αναιρεσείουσας μηχανικού προς ενέργεια των παραπάνω διαλαμβανομένων, που τείνει στην παρεμπόδιση του αποτελέσματος, για την επέλευση του οποίου ο νόμος απειλεί ορισμένη ποινή. Είναι λοιπόν σαφές ότι οι εν λόγω διατάξεις ανάγονται στις υποχρεώσεις της αναιρεσείουσας, τις οποίες παρέλειψε. Κατά την εκδίκαση της υποθέσεως στο ουσιαστικό Δικαστήριο η αναιρεσείουσα δεν πρόβαλε ισχυρισμό περί ανώτερης βίας και συνακόλουθα το Τριμελές Εφετείο δεν ήταν υποχρεωμένο να διαλάβει ειδική αιτιολογία περί της επικαλούμενης αόριστα εγκυμοσύνης, εφόσον δεν προβλήθηκε σ' αυτό τέτοιος αυτοτελής ισχυρισμός, κατά τρόπο ορισμένο.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, οι από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ και Ε του ΚΠοινΔ προβαλλόμενοι λόγοι αναιρέσεως, με τους οποίους πλήττεται η προσβαλλόμενη απόφαση για: α) έλλειψη της επιβαλλόμενης κατά τα άνω ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας και

β) εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή των ως άνω εφαρμοσθεισών ουσιαστικών ποινικών διατάξεων, υπό την έννοια της ελλείψεως νομίμου βάσεως, είναι αβάσιμοι και πρέπει να απορριφθούν. Από τις διατάξεις των άρθρων 329, 331, 333 παρ. 2, 358, 364 παρ. 1 και 369 ΚΠοινΔ, σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 171 παρ. 1 στοιχ. δ' του ίδιου Κώδικα, προκύπτει ότι η λήψη υπόψη από το δικαστήριο της ουσίας, για το σχηματισμό της κρίσεώς του σχετικά με την ενοχή ή αθωότητα του κατηγορουμένου, εγγράφων, που δεν αναγνώσθηκαν, επιφέρει απόλυτη ακυρότητα της διαδικασίας στο ακροατήριο, η οποία θεμελιώνει τον προβλεπόμενο από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Α' ΚΠοινΔ λόγο αναιρέσεως, γιατί έτσι παραβιάζεται η άσκηση του απορρέοντος από το άρθρο 358 ΚΠοινΔ δικαιώματος του κατηγορουμένου να προβαίνει σε δηλώσεις και εξηγήσεις σχετικά με το αποδεικτικό αυτό μέσο. Η ίδια ακυρότητα δημιουργείται και στην περίπτωση αναγνώσεως εγγράφου, εάν δεν προκύπτει επαρκώς η ταυτότητά του, έτσι ώστε να μην καταλείπεται αμφιβολία για το ποιο έγγραφο αναγνώσθηκε. Ο προσδιορισμός, δηλαδή, της ταυτότητας του εγγράφου είναι αναγκαίος για τη δημιουργία βεβαιότητας ότι το έγγραφο αυτό και όχι κάποιο άλλο αναγνώσθηκε στη συγκεκριμένη δίκη και έτσι δόθηκε η δυνατότητα στον κατηγορούμενο να εκθέσει τις απόψεις του και να κάνει τις παρατηρήσεις του ως προς το περιεχόμενό του (κατά το άρθρο 358 ΚΠοινΔ). Διαφορετικά, αν, δηλαδή, η ταυτότητα του εγγράφου δεν προσδιορίζεται επαρκώς, υπάρχει η ίδια ακυρότητα. Φωτογραφίες ή άλλες απεικονίσεις δεν "αναγιγνώσκονται" κατά κυριολεξία, αλλά επισκοπούνται από τους παράγοντες της δίκης, στους οποίους επιδεικνύονται για το σκοπό αυτό από το διευθύνοντα τη συζήτηση. Συνεπώς, όταν στα πρακτικά αναγράφεται ότι αναγνώσθηκαν και τέτοια έγγραφα, είναι προφανές ότι η αναγραφή αυτή τίθεται με την πρόδηλη έννοια ότι επισκοπήθηκαν από τους διαδίκους, οι οποίοι έτσι έλαβαν γνώση του περιεχομένου τους και τους παρασχέθηκε η δυνατότητα να προβούν σε δηλώσεις και εξηγήσεις σχετικές με το περιεχόμενό τους. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση και τα πρακτικά της, μεταξύ των εγγράφων που μνημονεύονται ως αναγνωσθέντα στο ακροατήριο, τα οποία έλαβε υπόψη του το δικαστήριο για το σχηματισμό της κρίσεώς του περί της ενοχής του αναιρεσείοντος, περιλαμβάνονται και "7) φωτοτυπίες φωτογραφιών δύο". Υπό τη διατύπωση αυτή επαρκώς προσδιορίζεται η ταυτότητα των εν λόγω φωτογραφιών και δεν ήταν αναγκαία ειδικότερη αναφορά πρόσθετων στοιχείων προσδιορισμού τους και δη του χρόνου λήψεως αυτών και του τι απεικονίζουν, υπό δε τον όρο ανάγνωση των φωτογραφιών εννοεί η απόφαση την επίδειξη και επισκόπησή τους από τους παράγοντες της δίκης, άρα και από την αναιρεσείουσα, η οποία έτσι έλαβε γνώση των σ' αυτές απεικονίσεων και είχε εντεύθεν τη δυνατότητα να προβεί σε δηλώσεις και εξηγήσεις αναφορικά με το περιεχόμενό τους. Επομένως, ο εκ του άρθρου 510 παρ. 1 στοιχ. Α' ΚΠοινΔ δεύτερος λόγος αναιρέσεως, με τον οποίο, κατά το σχετικό σκέλος του, προβάλλεται η πλημμέλεια της απόλυτης ακυρότητας κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο, διότι το δικάσαν Εφετείο έλαβε υπόψη του για το σχηματισμό της καταδικαστικής κρίσεώς του τις ανωτέρω δύο φωτοτυπίες

φωτογραφιών, ως προς τις οποίες, όμως, όπως ισχυρίζεται, δεν προσδιορίζεται με επάρκεια η ταυτότητά τους και δεν διαλαμβάνεται στα πρακτικά ότι έγινε επίδειξή τους στην αναιρεσείουσα είναι αβάσιμος. Σε σχέση, εξάλλου, με τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από την αναιρεσείουσα λεκτέον ότι από καμία διάταξη νόμου ή αρχή του Συνταγματικού Δικαίου δεν επιβάλλεται στα δικαστήρια να ερμηνεύουν το νόμο σύμφωνα με την ερμηνεία στην οποία προέβησαν με προηγούμενες αποφάσεις τους. Περαιτέρω, ως προς το άλλο σκέλος του ίδιου λόγου, η ως άνω ακυρότητα αποτρέπεται αν το έγγραφο που δεν αναγνώσθηκε στο ακροατήριο αναφέρεται απλώς διηγηματικά στο αιτιολογικό της αποφάσεως, χωρίς να έχει ληφθεί αμέσως υπόψη από το δικαστήριο της ουσίας για το σχηματισμό δικανικής πεποιθήσεως ως προς τη συνδρομή των περιστατικών που συγκροτούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος για το οποίο κήρυξε ένοχο τον κατηγορούμενο. Επίσης, δεν επέρχεται η εν λόγω ακυρότητα όταν τα περιστατικά που δέχθηκε το δικαστήριο προκύπτουν όχι μόνον από έγγραφο που δεν αναγνώσθηκε, αλλά και από τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που χρησιμοποιήσε. Στην προκείμενη περίπτωση με το δεύτερο λόγο αναιρέσεως προβάλλεται επιπλέον και η αιτίαση ότι το Δικαστήριο έλαβε υπόψη του και το από έγγραφο, που δεν ανεγνώσθη. Πράγματι το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, όπως προκύπτει από τα ταυτάρια πρακτικά της προσβαλλόμενης 6750/2007 αποφάσεως, δεν ανέγνωσε το ως άνω έγγραφο. Όμως από την παραδεκτή επισκόπηση του εγγράφου αυτού προκύπτει ότι δεν έχει ληφθεί αμέσως υπόψη για το σχηματισμό της δικανικής πεποιθήσεως περί της ενοχής, αλλά διηγηματικά αναφέρεται και αφορά τις συμβατικές σχέσεις της ιδιοκτήτριας της οικοδομής με τρίτο πρόσωπο. Ανεξαρτήτως του ότι το διατακτικό στηρίζεται στις λοιπές αποδείξεις, εκτός δηλαδή από το ανωτέρω έγγραφο. Επομένως είναι αβάσιμος ο από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Α του ΚΠοινΔ δεύτερος λόγος αναιρέσεως, για απόλυτη ακυρότητα, κατά το σχετικό σκέλος του, που υποστηρίζει τα αντίθετα.

Κατ' ακολουθία όλων των ανωτέρω πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της η αίτηση αναιρέσεως και να καταδικασθεί η αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα (άρθρο 583 παρ. 1 ΚΠοινΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 4-6-2008 αίτηση της Χ1 για αναίρεση της υπ' αριθμ. 6750/2007 αποφάσεως του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών. Και

Καταδικάζει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα που ανέρχονται σε διακόσια είκοσι (220) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 25 Ιουλίου 2008. Και

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 29 Ιουλίου 2008.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ